

Savonlinnan kaupungin lausunto valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventoinnista

549/51.519/2020

TL § 229

Selostus:

Ympäristöministeriö pyytää kannanottoja ja lausuntoja valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin tehtyihin muutoksiin 31.12.2020 mennessä (lausuntopyyntö 24.11.2020). Näkemyksiä toivotaan erityisesti muutetuista aluerajauksista, uusina esitettävistä maisema-alueista sekä kahdesta päivitysinventoinnista poistettavaksi esitetystä maisema-alueesta. Kannanotoissa ja lausunnoissa toivotaan myös kommentoitavan näiden alueiden aluekuvauksia, mikäli niistä löytyy huomautettavaa.

Kuulemisen kohteena olevissa asiakirjoissa kuvataan ne alueet, joihin esitetään muutoksia tai joita esitetään lisättäväksi valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointiin. Asiakirjat ovat virallisesti nähtävissä mm. ympäristöministeriön internet-sivuilla osoitteessa ym.fi/maisemakuuleminen. Osoitteessa voi tutustua vuoden 2016 aineistoon, kuten päivitysinventoinnin taustamuistioon sekä suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (200/2005) mukaiseen ympäristövaikutusten arviointiin. Näistäkin aineistoista on edelleen mahdollista esittää näkemyksiä.

Täydentävän kuulemisen aineistossa ei ole Keski-Suomen, Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa sijaitsevia maisema-alueita, sillä niiden ei esitetä muuttuvan vuoden 2016 esitykseen verrattuna. Myös Lapin maakunnassa sijaitsevien maisema-alueiden rajojen esitetään pysyvän samoina kuin vuoden 2016 esityksessä. Lappiin esitetään kuitenkin kolmea uutta maisema-aluetta.

Vuoden 2016 päivitysinventoinnissa on esitetty Savonlinnaan Kyrönsalmen maisema-alueen rajausta, missä on seuraavia suojeluarvoja:

- Muinaisjäännösrekisteriin merkityt kohteet: 9 kohdetta
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY: Olavinlinna, Kyrön- ja Haapasalmen kulttuurimaisema
- YSA Yksityismaiden suojelualueet: Savonlinnan saarten luonnonsuojelualue
- FI Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet: Hevonniemi; Pihlajavesi

Kaupungin kannalta on tarkoituksenmukaista esittää lausunto vuoden 2016 Kyrönsalmen maisema-aluearajauksen tarkentamisesta. Rajausta voitaisiin muuttaa seuraavalta osin, rajausmuutosesitys esityslistaliitteessä A:

- Miekkoniemen kalliot rajaavat Kyrönsalmen maisema-alueetta pohjoisessa. Tällä hetkellä rajausta on ulotettu pelkästään Majakkaniemeen, mikä on maisemarakajauksena keinotekoinen. Miekkoniemen kalliot kehystävät Olavinlinnan maisemaa pohjoisessa. Osaa Miekkoniemen lähivirkistysalueesta on haettu Metso-ohjelmaan (liito-orava, valkoselkätikka, ketokasvillisuus). Päätös Metso-alueesta on luvattu ELY-keskukselta loppuvuodesta 2020. Rajaukseen lisättäväksi esitettävät alueet on asemakaavoissa osoitettu puistoksi (P). Kaupunki on valmisteilla olevassa strategisessa yleiskaavassa (etenemässä kaavaehdotusvaiheeseen vuonna 2021) esittämässä Majakkaniemen omakotitalojen muuttamista RA/AO-paikoiksi, jolloin niiden asema vaihtuisi puistosta asumiseen. Tässä ei ole ristiriitaa maisemarakajauksen kanssa, sillä Majakkaniemi on ollut perinteisesti virkistyskäytön lisäksi myös asuinkäytössä.
- Kalkkiuuninniemen asuinalueen voisi sisällyttää maisemarakaukseen kokonaisuudessaan. Asuinalue on inventoitu kaupungin modernin rakennusperinnön selvityksessä v. 2019 maakunnallisesti arvokkaaksi. Kalkkiuuninniemen koko rakennuskanta kehystää Kyrönsalmen maisemaa Kyrönsalmen siltojen välisellä alueella. Alueen ympäristön säilyminen ja suojelurakennukset on otettu huomioon asemakaavoissa (/s, sr).
- Kaupunki pyytää tutkittavaksi, voiko Haapasalmen valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman sisällyttää kokonaisuudessaan myös Kyrönsalmen maisema-alueeseen. Haapasalmen Kirkkopuiston ympäristö kokokohtana Tuomiokirkko ja Puistokadun suojelukorttelit sekä Kauppatori on rajattu inventoinnissa v. 2016 Kyrönsalmen maisema-alueen ulkopuolelle. Olisi selkeämpää, mikäli kulttuurimaiseman (RKY 2010) ja maisema-inventoinnin (ym 2016) rajaukset olisivat keskustassa yhtenevät. Haapasalmen valtakunnallisesti arvokas kulttuurimaisema on toiminnallisesti ja maisemallisesti Kasinonsaarten lailla Olavinlinnan ympäristöön kuuluva kokonaisuus.
- Tekstimuutos kohteen 72. inventointitietoihin, Mallatsaari on saaren oikea nimi eli t:llä.

Yritysvaikutusten arviointi:

Kyrönsalmen maisema-alueen rajausta ei esitettyin muutoksin ole ristiriidassa kaupungin maankäyttötavoitteiden ja voimassa olevien kaavamerkintöjen kanssa. Kyrönsalmen maisema-alueen rajausta tukee ja vahvistaa kaupungin ainutlaatuisten kulttuuriympäristö- ja maisema-arvojen säilymistä. Viihtyisä ja korkeatasoinen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot huomioon ottava ympäristön hoitaminen ja

rakentaminen lisäävät keskustan vetovoimaa asukkaiden ja matkailijoiden kannalta.

Valmistelu: kaavoituspäällikkö Päivi Behm, 044 417 4655

Teknisen johtajan esitys:

Tekninen lautakunta esittää, että kaupunginhallitus esittää selostusosan mukaista lausuntoa ympäristöministeriölle ja rajausmuutosta Kyrönniemen valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen v. 2016 inventointiin selostusosan perustein, rajausmuutoesitys esityslistaliitteen A mukaisesti.

Käsittely:

Esko Mielikäinen Harri Luukkasen kannattamana esitti, että asia jätetään pöydälle.

Päätös:

Lautakunta hyväksyi Esko Mielikäisen esityksen ja asia jätettiin pöydälle.

Toimenpiteet:

Kaavoituspalvelut